

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

A6-0255/2008

13.6.2008

RAPORT

Euroopa energiatehnoloogia strateegiline kava
(2008/2005(INI))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Jerzy Buzek

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	11
KESKKONNA-, RAHVATERVISE- JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS	15
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	19

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava kohta (2008/2005(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa energiatehnoloogia strateegiline kava (SET-kava). Eesmärk – süsihappegaasiheite vähendamine tulevikus” (KOM(2007)0723);
- võttes arvesse eelnimetatud teatisele lisatud täielikku mõjuhindangut (SEK(2007)1508);
- võttes arvesse eelnimetatud teatisele lisatud „Tehnoloogiakaarti”(SEK(2007)1510) ja „Võimekuse kaarti”(SEK(2007)1511);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Kaks korda 20 aastaks 2020: Kliimamuutus – Euroopa võimalus” (KOM(2008)0030);
- võttes arvesse ELi 2020. aastaks seatud kliimamuutuse ja taastuenergiaga seotud eesmärkide rakendusmeetmete paketi mõjuhindangut (SEK(2008)0085);
- võttes arvesse komisjoni teatist fossiilkütustest säästva elektritootmise varase tutvustamise toetamise kohta (KOM(2008)0013);
- võttes arvesse komisjoni töödokumenti „Taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia toetamine” (SEK(2008)0057);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa energiapoliitika” (KOM(2007)0001);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Majandusreformid ja konkurentsivõime: „Euroopa konkurentsivõime aruande 2006” olulisemad seisukohad” (KOM(2006)0697);
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (KOM(2008)0019);
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi (KOM(2008)0016);
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 85/337/EMÜ ja 96/61/EÜ, direktiive 200/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1013/2006 (KOM(2008)0018);

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsust nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013)¹;
- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsust 2006/976/Euratom, mis käsitleb Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) tuumaenergiaalase teadus- ja koolitustegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2011) rakendamise eriprogrammi²;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsust nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013)³;
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse ühissettevõtte kütuseelementide ja vesiniku valdkonnas (KOM(2007)0571);
- võttes arvesse oma 25. septembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa taastuvenergia tegevuskava kohta⁴;
- võttes arvesse oma 31. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni energiatõhususe tegevuskava kohta: potentsiaali realiseerimine⁵;
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2008. aasta resolutsiooni ülemaailmse energiatõhususe ja taastuvenergia fondi kohta⁶;
- võttes arvesse oma 11. märtsi 2008. aasta seisukohta Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi kohta⁷;
- võttes arvesse eesistujariigi järeldusi 8.–9. märtsil 2007 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogul;
- võttes arvesse transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogu 28. veebruari 2008. aasta järeldusi Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava kohta;
- võttes arvesse eesistujariigi järeldusi 13.–14. märtsil 2008 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogul;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A6-0255/2008),

A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni üksteisele järgnevates teadetes

¹ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

² ELT L 400, 30.12.2006, lk 404.

³ ELT L 310, 9.11.2006, lk 15.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0406.

⁵ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0033.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0096.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0081.

on rõhutatud, et kliimamuutusega tegelemine, energiavarustuskindluse parandamine ja Euroopa majanduse konkurentsivõimelisuse tõhustamine on Euroopa energia- ja kliimapoliitika eesmärgid;

- B. arvestades, et kliimamuutusest tulenev oht suureneb jätkuvalt ning konventsiooni osaliste 14. konverents Poznańis ja 15. konverents Kopenhaagenis on äärmiselt olulised selleks, et saavutada rahvusvaheline kliimamuutust käsitlev kokkulepe, mis asendaks Kyoto protokolliga kohase korra;
- C. arvestades, et Sterni ülevaates kliimamuutuse majandusliku mõju kohta tunnistatakse, et tegevusetusega kaasnev kulu kliimamuutuse leevendamisel on tegevuskulust tunduvalt suurem;
- D. arvestades, et ELi sõltuvus fossiilkütuste impordist võib 2030. aastaks suurendada 65 %-ni kogutarbimisest;
- E. arvestades, et komisjoni hinnangul läheb ELi kasvuhoonegaaside vähendamise ja taastuvenergia eesmärkide saavutamise 2020. aastaks maksma 70 miljardit eurot aastas;
- F. arvestades, et energiatõhususe parandamine on üks kõige kulusäästlikumaid viise kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks;
- G. arvestades, et teadusuuringud ja tehnoloogia areng mängivad Euroopa energiapoliitika eesmärkide saavutamisel peaosatähtsust;
- H. arvestades, et suurem koostoime edaspidistes Euroopa energiatehnoloogiaalastes teadusuuringutes võib säästvat majandusarengut ainult soodustada, aidata kaasa Euroopa majanduse eelistele, tõsta tööhõivet ja aidata seeläbi saavutada Lissaboni strateegia eesmärgid ning võidelda kliimamuutuse vastu;
- I. arvestades, et seitsmendas raamprogrammis eraldatakse energiaalastele teadusuuringutele üksnes 2,3 miljardit eurot seitsme aasta pikkuseks programmiperioodiks;
- J. arvestades, et erasektori investeeringud energiatehnoloogiaalastes teadusuuringutesse on Euroopa Liidus väga väikesed võrreldes meie konkurentide ja ka teiste Euroopa tööstusharude poolt tehtavate pingutustega;
- K. arvestades, et ELi energiaalaste teadusuuringute eelarved on nii avalikus sektoris kui erasektoris alates 1980. aastatest oluliselt vähenenud ning Euroopa saab tehnoloogiaalastele teadusuuringutele tehtavate kulutuste tasemel põhineva innovatsiooninäitaja rahvusvahelisel võrdlusel halva tulemuse;
- L. arvestades, et avalikkuse sekkumine uute, vähem saastavate energiatehnoloogiate toetuseks on vajalik ja õigustatud, sest need on algselt kulukamad tehnoloogiatest, mida nad asendavad, ja ei pruugi turu hõlvamise algstaadiumis endaga tuua kiireid kasumeid ega tarbijasõbralikumaid hindu,

Vajadus energiatehnoloogia strateegilise kava järele

1. väljendab rahulolu Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kavaga (SET-kavaga); on

seisukohal, et Euroopa energiatehnoloogia poliitika ja selle piisav rahaline toetus on aluseks ELi energia- ja kliimamuutustealaste eesmärkide saavutamisele 2020. aastaks;

2. rõhutab, et EL peab saavutama kasvuhoonegaaside vähendamise, energiatõhususe ja taastuvenergia eesmärgid 2020. aastaks, säilitades samas konkurentsivõimelise ja säästva majanduse; usub, et uuenduslike, odavate ja vähese süsinikdioksiidiheitega energiatehnoloogiate väljatöötamine ja kasutuselevõtt, energiatõhusus ja taastuvenergia on hädavajalikud heite vähendamise seotud kulude vähendamisel, ELi tööstuse jaoks uute turgude loomisel ning ülemaailmse kohustuse võtmisel kliimamuutusega tegelemiseks;
3. on arvamusel, et nende eesmärkide saavutamiseks on oluline vähendada rohelise energia maksumust ja suurendada innovatsiooni energiasektoris; on seisukohal, et seetõttu tuleb parandada tehnosiiret teadusuuringute uurimiskeskustest ettevõtetesse, vähendada turu hõlvamisele kuluvat aega, lõpetada praegu valitsev tehnoloogiline ja regulatiivne inertsus ning tõhustada võrkude vastastikust sidumist;
4. usub, et uusi tehnoloogiaid, eriti taastuvenergia ja energiatõhususe alaseid tehnoloogiaid on samuti vaja selleks, et lihtsustada energiaallikate mitmekesistamist, vähendada energianõudlust ja pakkuda vähem saastavaid ja turvalisemaid meetodeid kohalike energiaallikate kasutamisel, et toetada energiavarustuskindlust; kutsub komisjoni üles hindama ELi energiaallikaid;
5. on arvamusel, et SET-kava peaks toetama erinevaid tegevusi, mis soodustavad avalikku arutelu erinevate uute energiatehnoloogiate valikute heade ja halbade külgede üle, eelkõige tarbijate harimise ja teabekampaaniate abil;
6. usub, et odavamad, tõhusamad, vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiad võivad kaasa aidata uue rahvusvahelise kliimamuutust käsitleva kokkuleppe saavutamisele, mis asendab Kyoto protokolliga kohase korra;

Kooskõlastamine ja strateegiline planeerimine

7. rõhutab vajadust tõhustada strateegiliste energiatehnoloogiate kooskõlastamist erinevatel tasanditel ja erinevate partnerite vahel; rõhutab samuti vajadust vältida ülemäärast bürokraatiat, tagada lihtsus ja selgus ning kõigi potentsiaalsete partnerite laiaulatuslik osalus kooskõlastamise parandamisel, näiteks Euroopa Ühenduse juhtrühma ja Euroopa Energiaalaste Teadusuuringute Liidu abil, mis peaksid olema avatud kõikidele Euroopa uurimiskeskustele sõltumata nende suurusel või ressursidest;
8. toetab kõrgetasemelise juhtrühma asutamist ning läbipaistva ja kergesti kättesaadava infosüsteemi loomist energiatehnoloogia kohta eelkõige VKEde tarvis ning palub, et komisjon teavitaks parlamenti nimetatud rühma asutamisest ja tööst ning teabestrategiast;
9. märgib, et raamprogrammide (ERA-Net, pädevusvõrgustikud, Euroopa tehnoloogiaplatvorm) raames välja töötatud vahendeid saab kasutada Euroopa energiatehnoloogia infosüsteemi toetamiseks;
10. rõhutab, et koordineeritud koostöö liikmesriikidega on esmatähtis seotud eesmärkide saavutamisel, kasu suurendamisel ja kulude vähendamisel; usub, et sellised liikmesriikide

tasandil rakendatavad ühenduse vahendid nagu struktuurifondid võivad suurendada teadusuuringute, arengu- ja innovatsioonisuutlikkust nendes valdkondades;

11. rõhutab, et samuti on väga oluline parandada kooskõlastamist kolmandate riikidega, sealhulgas arenenud riikide, arengumaade ja kiirelt arenevate riikidega;
12. rõhutab vajadust tugevdada rahvusvahelist koostööd, et rakendada arenenud riikide, arengumaade ja kiirelt arenevate riikide suhtes sidusat ja diferentseeritud strateegiat;
13. rõhutab, et ELi teadusbaasi suutlikkust tuleb suurendada ning et täiendav haridus ja koolitus on esmatähtsad, et avanevate uute tehnoloogiliste võimaluste täielikuks ärakasutamiseks pakkuda vajalikus koguses ja kvaliteediga inimressursse; usub, et integreeritud lähenemisviis läbi kõikide seitsmenda raamprogrammi eriprogrammide võiks sellega seoses kasulik olla;
14. juhib tähelepanu võimalikule ohule dubleerida ja korrata uusi algatusi; kutsub komisjoni üles kaaluma uute Euroopa tööstusalgatuste sobivust olemasolevate programmidega, sealhulgas seitsmenda raamprogrammiga ning täpsemalt Euroopa tehnoloogiaalgoritmidega ja seitsmenda raamprogrammi käigus otsustatud ühiste tehnoloogiaalgoritmidega, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammiga ning eelkõige Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudiga ja selle kliimamuutuse ja energia valdkonnas tegutsevate teadmis- ja innovaatikakogukondadega; kutsub komisjoni üles selgitama, kuidas Euroopa tööstusalgatused toetavad koostööt riigi ja Euroopa tasanditel;
15. kordab veel kord, et SET-kava peab arendama energiaalaseid teadusuuringuid ja innovatsioonisuutlikkust Euroopa tasandil; nõustub komisjoniga, et üleeuroopaline teadustöö infrastruktuur moodustab osa lahendusest; palub seetõttu teadustöö infrastruktuuri Euroopa strateegiafoorumil (ESFRI) teha kindlaks vajadus Euroopa teadustöö infrastruktuuri järele uuenduslike energiatehnoloogiate, näiteks taastuvenergia tehnoloogiate valdkonnas;
16. usub, et üleeuroopalised energiavõrgud ja lihtsustatud loamenetlus selles sektoris mängivad olulist rolli ELi strateegilises energiapoliitikas;

Teadusuuringud ja tehnosiire

17. rõhutab, et vajalik kooskõlastamine peab laienema erinevatesse teaduslikesse ja tehnoloogilistesse valdkondadesse, mis oma multidistsiplinaarse olemuse tõttu mängivad rolli energiatehnoloogiate teadus- ja arendustegevuses; rõhutab sellega seoses vajadust suurendada teadusuuringuid baasteadustes, näiteks bioloogias, infotehnoloogias, materjaliõpetuses ja makrotehnoloogiates;
18. palub komisjonil arvestada energiatehnoloogiate rakendamise potentsiaaliga uutes liikmesriikides ja võtta kasutusele ELi poliitikatel põhinevaid tugimehhanisme;
19. rõhutab vajadust täiustada tehnosiiret uurimiskeskustest ettevõtetesse; nõuab tungivalt, et uuel Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudil oleks selles valdkonnas oma osa;

20. nõuab tungivalt, et erasektor investeeriks rohkem teadusuuringutesse ning võtaks suuremaid riske, sest need on eeltingimuseks ELi kõnealuses sektoris liidriks saamisele;

Euroopa tööstusalgatused

21. on sügavalt veendunud, et tutvustamis- ja kommertsialiseerimisetapis on vaja suurendada toetust vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiatele ning uutele detsentraliseeritud taastuvenergia tehnoloogiatele; tunneb seetõttu heameelt kavandatud Euroopa tööstusalgatuste üle; rõhutab siiski, et samuti on vaja suurendada toetust teadus- ja arendustegevusele tehnoloogiate puhul, mis on vajalikud pikemas perspektiivis, pöörates erilist tähelepanu strateegiliselt olulistele tehnoloogiatele, näiteks päikeseenergia tehnoloogiatele, mis võivad pikemas perspektiivis viia energia osas sõltumatu Euroopani;
22. on seisukohal, et Euroopa tööstusalgatused tuleks keskendada valdkondadele, millel on suurim potentsiaal aidata jätkusuutlikult saavutada ELi kliimamuutuse, energiatõhususe ja taastuvenergia eesmärgid ning vähendada kulusid ja kordusi pikas perspektiivis;
23. nõuab, et tööstusalgatuste prioriteetsuse üle otsustamisel võetaks arvesse tehnoloogiate eluiga ja keskkonnamõju tootmisprotsesside igas etapis; nõuab, et kaalutaks võimalust nimetatud tehnoloogiate siirdamiseks arengumaadesse, et vähendada ELi ja kõnealuste riikide vahelist tehnoloogialõhet;
24. nõuab arenenud riikidega teostatava tehnosiirde intensiivistamist ja nendega teaduskoostöö sisseseadmist uute energiatehnoloogiate väljatöötamiseks;
25. toetab ettepanekut töötada Euroopa tööstusalgatused erinevalt välja, et need vastaksid konkreetsete tehnoloogiate vajadustele; on veendunud, et selline paindlikkus võimaldaks arendada strateegilisi liite liikmesriikide, kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, uurimiskeskuste ja erasektori vahel teatavate tehnoloogiate väljatöötamiseks; kutsub kõnealuseid asutusi üles tegema koostööd, et töötada kiiresti välja üksikasjalikud ettepanekud Euroopa tööstusalgatuste kohta;
26. toetab kindlalt kavandatavaid Euroopa tööstusalgatusi tuuleenergia, päikeseenergia, bioenergia, süsinikdioksiidi kogumise, transpordi ja säilitamise, elektrivõrgu ja tuumalõhustumise alal;
27. nõuab teadusuuringute suurendamist eriti biokütuste valdkonnas, et tagada nende tootmise keskkonnasäästlikkus;
28. märgib, kui oluline on töötada välja laiaulatusliku biomassi gaasistamine, et toota vesinikkütust ja vedelat sünteetilist kütust säästvate transporditehnoloogiate tarbeks;
29. rõhutab, et Euroopa tööstusalgatus tuumalõhustumise alal peaks võimaldama järjepidevust ning hõlmama kolmanda ja neljanda põlvkonna tehnoloogiate teadus- ja arendustegevust;
30. avaldab kahetsust, et SET-kavas keskendutakse pakkumisele orienteeritud meetmetele ega käsitleta energianõudluse vähendamise meetmeid, näiteks energiasäästu ja energiatõhusust;

31. toonitab, et energiatõhusus peaks esinema SET-kavas ülekaalukamalt, kuna nimetatud valdkonnal on kõige suurem potentsiaal heite kulutasuvaks vähendamiseks keskpika perioodi jooksul; eriti ehitussektoris, mille arvele läheb 40 % ELi energia kogutarbimisest; kutsub seetõttu komisjoni üles lisama energiatõhusustehnoloogiaid, sealhulgas koos- ja mitmiktootmist, Euroopa tööstusalgatustega hõlmatud valdkondadesse; toetab energiatõhususe lisamist Euroopa tööstusalgustega hõlmatud prioriteetide hulka;
32. palub komisjonil uurida võimalust laiendada muudele valdkondadele kavandatud suure heitkoguste vähendamise potentsiaaliga tööstusalgatusi (näiteks elektri ja soojuse koostootmine, vesinik, ehitus- ja eluasemesektor, kütte- ja jahutussüsteemid, energiasalvestamise ja -jaotamise infrastruktuuri täiustamine ning võrkude vastastikune sidumine);
33. on arvamusel, et süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogia väljatöötamine võib mängida rolli kasvuhoonegaaside heite vähendamisel, juhul kui on tagatud tehnoloogia tõhusus ja ohutus; kutsub komisjoni üles võimaldama kuni 12 kavandatud süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise täiemahulise tutvustamisprojekti realiseerimist Euroopa tööstusalgatuste raames; märgib, et toetuse tõttu puhtale söepõletustehnoloogiale (näiteks söe gaasistamisele) on süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise kasutuselevõtt lihtsam ja odavam ning tulevikus on võimalik muuta selle kasutamine kohustuslikuks;

Rahastamine

34. ootab komisjoni kavandatud teatist uute vähese süsinikdioksiidiheitega ning süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tehnoloogiate rahastamise kohta; avaldab kahetsust, et nimetatud teatist ei avaldatud koos SET-kavaga;
35. rõhutab, et SET-kava ei tohiks rahastada seitsmenda raamprogrammi ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi raames energeetikale kättesaadavaks tehtud rahaliste vahendite ümberjaotamise teel;
36. on arvamusel, et kliimamuutusele ja energiapoliitikale omistatud eesõigust arvestades läheb energiatõhususe ja taastuvenergia tehnoloogiate jaoks vaja olulisel määral täiendavaid ELi vahendeid ja need tuleb võtta kasutusele, et aidata saavutada ELi 2020. aasta eesmäärke;
37. kannustab komisjoni tagama kiiresti piisav rahastamine ja toetus uute vähese süsinikdioksiidiheitega ja süsinikdioksiidiheitevabade tehnoloogiate alasele teadus- ja arendustegevusele, tutvustamisele ja kommertsialiseerimisele, et alates 2009. aastast kulutataks ELi eelarvest vähemalt 2 miljardit eurot aastas kõnealuste tehnoloogiate toetamisele sõltumatult seitsmendast raamprogrammist ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammist, samuti kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid täiendavate rahaliste vahendite kohta finantsraamistiku 2007–2013 vahekokkuvõttes;
38. on arvamusel, et puhaste tulevikutehnoloogiate väljatöötamise ja kasutuselevõtu kiirendamisel tuleks rohkem ja paremini kasutada nii rahalisi vahendeid kui ka inimressusse;
39. rõhutab vajadust suurendada ELi teadusalast suutlikkust; nõuab seepärast inimressursside

valdkonna paremat rahastamist ning koolitust energiatehnoloogia sektoris; nõuab ka ühenduse ja liikmesriikide rahastamisvahendite paremat kooskõlastamist koolituse ja teadusuuringute ning eelkõige seitsmenda raamprogrammi toetamisel;

40. toetab seoses ELi rahaliste vahendite suurema vastastikuse täiendavuse vajadusega komisjoni teatises „Euroopa piirkondade konkurentsivõime parandamine teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu“ esitatud ettepanekuid; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni praktilise juhendi üle piirkondlikest, riiklikest, ELi ja Euroopa Investeeringuspanga vahenditest pärineva ELi raha koordineerimise kohta teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni valdkonnas; nõustub komisjoniga, et sidusrühmi tuleb paremini teavitada nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 54 lõikest 5 samade abikõlblike kulude jaoks kahest erinevast ühenduse allikast rahastamise kasutamise kohta;
41. palub komisjonil seoses rahastamiskava esitamisega näidata, kus asub erinevates tehnoloogiavaldkondades tehtavate ühiste Euroopa jõupingutuste lisandväärtus ja esitada leide erinevate tehnoloogiliste arengute säästvuse kohta;
42. märgib, et rahalisi vahendeid tuleb kasutada partnerluses majandusharuga, et hoogustada erasektori investeeringuid uutesse vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiatesse; rõhutab vajadust selge pikaajalise nägemuse ja finantsraamistiku järele, mida toetavad sellised finantseerimisasutused nagu EIP, et anda erasektori partneritele piisav investeeringuskindlus; rõhutab vajadust kaasata VKEd, eriti energiavarustuse hajutatud süsteemide tehnoloogiate valdkonnas;
43. märgib, et kavandatava ELi saastekvootidega kauplemise süsteemi läbivaatamise raames võiksid oksjoni tulud olla oluliseks rahastamisallikaks ELi energiavarustuskindluse suurendamisel, saavutades samal ajal ELi kliima-, energiatõhususe ja taastuvenergia eesmärgid;
 - o
 - o
 - o
44. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Vaja on uusi tehnoloogiaid

23. jaanuaril 2008 algatas Euroopa Komisjon ettepanekute paketi, seades sihiks saavutada kaks peamist eesmärki, milles lepiti Euroopa Ülemkogus kokku 2007. aastal, nimelt:

- vähemalt 20 %line ELi kasvuhoonegaaside heite vähendamine 2020. aastaks;
- taastuvenergia 20 %line osakaal ELi energiatarbimises 2020. aastaks.

Kõnealused eesmärgid kujutavad endast olulist panust ülemaailmsetesse jõupingutustesse kliimamuutuse vastu võitlemisel. Kui soovime pärast 2020. aastat saavutada ELi eesmärgi – piirata ülemaailmset kliimamuutust 2 Celsiuse kraadiga – on ELis 2050. aastaks tõenäoliselt vaja vähendada heidet 60–80 % võrra. Lahenduseks kõnealuse vähendamise saavutamisel on süsinikuhinna kasutuselevõtmine ELi saastekvootidega kauplemise süsteemis, mis on tõeline läbimurdekontseptsioon meie majanduse jaoks.

EL peab saavutama nimetatud eesmärgid viisil, mis tagab majanduse konkurentsivõime säilimise. Komisjoni hinnangu kohaselt läheb ELi eesmärkide saavutamine maksma 0,45 % SKT-st või ligikaudu 70 miljardit eurot aastas 2020. aastani.

Kliimamuutuse väljakutsega koos tuleb meil lahendada ELi energiavarustuskindluse säilitamise probleem, kusjuures samal ajal suureneb sõltuvus energiaimpordist, mis prognooside kohaselt suureneb 65 %ni 2030. aastaks. Ainuüksi sõltuvus imporditavast gaasist suureneb 2030. aastaks tõenäoliselt 84 %ni tarnimisest.

Mõlema küsimuse – keskkond ja varustuskindlus – lahendamisel ning ELi majanduse konkurentsivõime säilitamisel maailmas mängivad olulist rolli uute energiatehnoloogiate väljatöötamine ja kasutamine.

- Esiteks on uusi tehnoloogiaid vaja tagamaks, et EL saavutaks heite vähendamise eesmärgid võimalikult väikeste kuludega. Kuna EL on juhtival kohal kliimamuutuse vastases tegevuses, peaks ta püüdma nimetatud positsiooni ära kasutada, tagades, et tema ettevõtted juhivad uute odavate vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogiate ja teenuste väljatöötamist. Esimesed tegutsejad vajavad kindlaid stiimuleid, et saavutada läbimurre praegu kasutatava tehnoloogia tasemes.
- Teiseks on uusi tehnoloogiaid vaja ülemaailmselt. EL, kelle arvele langeb umbes 14 % ülemaailmsete kasvuhoonegaaside heitest, ei saa võidelda kliimamuutuse vastu üksinda. Kavandatav heite suurenemine selliste suurte arengumaade nagu Hiina ja India kasvu tõttu annab põhjust muretsemiseks. Näiteks ennustatakse, et India energianõudlus kahekordistub 2020. aastaks. Nimetatud riikidega on vaja teha tihedat koostööd, et aidata neil kasutada tehnoloogiaid, mille abil saab saavutada nende kasvuootusi, minimeerides samal ajal heidet.

- Lõpuks on uued tehnoloogiad, nagu taastuvenergia ning süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine, samuti energiatootmise tõhusus ja sääst seoses lõpptarbimise tõhususega (eriti sääst energiamahukates tööstustes), olulised energiavarustuskindluse jaoks, näiteks pakkudes ELile uusi viise kohalike energiaallikate kasutamiseks ilma heidet suurendamata. Peame töötama välja palju selgema idee selle kohta, millised on ELi kohalikud energiaallikad ning kuidas neid saab uute tehnoloogiate abil paremini kasutada.

Praegune energiatehnoloogiatesse investeerimise tase on ebapiisav

Üldiselt näitab SET-kava selgelt, et ELis on praegu nii avalikus kui ka erasektoris vajaka investeringutest uutesse energiatehnoloogiatesse. Teadusuuringute eelarved on vähenenud alates 1980. aastatest. ELi teadusuuringute eelarved ei ole nõuetekohaselt kaasatud, et astuda vastu väljakutsetele, mida kujutavad endast meie keskpika perioodi ja pikaajalised eesmärgid, ning ei kajasta tähtsust, mille komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament on korduvates poliitilistes seisukohtades omistanud kliimamuutuse vastu võitlemisele.

Praegu on seitsmenda raamprogrammi raames ELi kulutused energiaalastele teadusuuringutele murdosa 2020. aasta eesmärkide maksumusest (2,3 miljardit eurot *versus* potentsiaalsed 700 miljardit eurot). SET-kava ei saa rakendada nende väheste rahaliste vahendite abil, mis on kättesaadavad seitsmenda raamprogrammi raames, või lihtsalt soodustades vabatahtlikke rahalisi panuseid majandusharult, liikmesriikidelt, kohalikelt ja piirkondlikelt valitsustelt ning finantseerimisasutustelt. Kui soovime, et nimetatud asutused toetaksid lisavahenditega, peame alustama lisavahendite eraldamisega ELi tasandil.

Seetõttu on selge, et ELi tasandil tuleb suurendada olulisel määral toetust energiatehnoloogiatele. Energiaalaste teadusuuringute, tutvustamise ja kauplemiseks ettevalmistuste eelarve suurendamine täiendava 10 miljardi euro abil kuni finantsperspektiivi 2007–2013 lõpuni näib antud olukorras olevat küllaltki tagasihoidlik panus.

Rahalistest vahenditest on vajaka eriti uute tehnoloogiate tutvustamise ja kommertsialiseerimise etapis. Need on eriti olulised ELi 2020. aasta eesmärgi saavutamiseks vajalike tehnoloogiate väljatöötamiseks. Kuid tõenäoliselt on samuti vaja suurendada investeringuid teadusuuringutesse, mis on lahenduseks tehnoloogiate väljatöötamisele 2030. aastaks ja edaspidi, seega on samuti oluline suurendada raamprogrammide energiaprioriteetide rahastamist.

See on kiireloomuline küsimus. Kui lähtuda uute tehnoloogiate tutvustamise ja turustamisega seotud tähtaegadest, ei ole 2020. aasta kaugel. Uusi investeringuid on vaja viivitamata, et need avaldaksid mõju nimetatud ajakavale ning juhul, kui soovime tõepoolest aidata oma energiatööstust ja kogu ELi majandust.

Kahjuks ei käi ELi eelarve koostamine samaaegselt SET-kavaga. Kuid komisjon peaks uurima võimalusi täiendavate rahaliste vahendite kasutuselevõtuks. Vahekokkuvõtte annab samuti olulise võimaluse esitada ettepanekuid uue rahastamise kohta ning komisjon peaks seda tegema.

ELi tasandi rahastamise suurendamine ei saa olla aseaineks avaliku või erasektori mis tahes muule rahastamisele. Tuleb kavandada rahastamismehhanismid, mis kasutavad ja võtavad

kokku erasektori ja muud rahastamisallikad. ELi rahastamine peab samuti toimuma koostöös turunõudluse suurendamise vahenditega, nagu tootestandardid ja saastekvootidega kauplemine. Ent rahastamise suurendamine ELi tasandil suurendab kõigi ametiasutuste ja erasektori kindlust koostöö tegemiseks ja investeerimiseks.

Kavandatavad Euroopa tööstusalgatused on selles suhtes oluline ettepanek. Komisjon tegi ettepaneku, et nimetatud algatused peaksid esinema mitmel kujul vastavalt konkreetse tehnoloogia/sektori vajadustele. See peaks olema altpoolt tulevate algatuste protsess, mida ajendavad ettepanekud majandusharult, huvitatud liikmesriikidelt, piirkondlikelt ja kohalikelt valitsustelt ja/või uurimiskeskustelt, kusjuures ELi rahastamine võib olla oluliseks katalüsaatoriks. Sel viisil on nad aluseks strateegilistele liitudele kõnealuste asutuste vahel ning mehhanismiks, mille raames saab rahalist toetust ühendada ja suunata.

Olemasolev toetus on killustatud ja vajab paremat kooskõlastamist

SET-kava näitab samuti, et olemasolev toetus on killustatud ja vajab paremat kooskõlastamist. Uus Euroopa Ühenduse liikmesriikide juhtrühm ning uus riiklike uurimisinstituutide Euroopa Energiaalaste Teadusuuringute Liit on teretulnud. Samuti on äärmiselt oluline pakkuda uut teavet tehnoloogia arengu ja suutlikkuse kohta, mis tagab, et kõik partnerid töötavad samadel eeldustel, samasuguste prioriteetidega. See on teadmistepõhise majanduse esimene valdkond, kus teavet ja meetmeid teadus- ja arendustegevuse, tutvustamise ja kommertsialiseerimise kohta kooskõlastatakse ELi tasandil. Nimetatud kooskõlastamise edu on põhimõtteliselt seotud ELi energia ühisturu ja ELi ühise energiapoliitika arenguga.

On ülimalt oluline, et uued SET-kava alusel algatatavad algatused vähendaksid, mitte ei suurendaks killustatust. Nimetatud uued algatused, näiteks Euroopa tööstusalgatused, peavad looma võimalikult palju tihedaid seoseid olemasolevate (näiteks seitsmenda raamprogrammi) algatustega ning vältima dubleerimist ja kordusi.

Samuti on oluline, et SET-kava tõhustaks koostööd kolmandate riikidega, mitte üksnes liikmesriikide vahel. Kliimamuutus on ülemaailmne probleem ning Euroopa võib kasu saada, kui seob selle teiste riikide, kaasa arvatud USA, märkimisväärsete jõupingutustega teadusuuringute alal. Ülemaailmse kliimamuutuse vastu võitlemisel on vaja kasutada tehnoloogiaid seal, kus neil võib olla kõige kulutasuvam mõju: näiteks Hiinas ja Indias võib osutada vajalikuks süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise kasutamine.

Vajadus töötada välja üleeuroopalised energiavõrgustikud on selge ja ilmne ning selle üle ei ole vaja täiendavalt arutleda.

Tehnoloogiaalaseid prioriteete on vaja hoolikalt hinnata

Oma tehnoloogiaalaste prioriteetide kindlaksmääramisel SET-kava ja Euroopa tööstusalgatuste jaoks arvestas komisjon õigustatult Euroopa tehnoloogiaplatvormide raames esitatud strateegilise kavaga. Üldjoontes toetab raportöör tehnoloogiaalaste prioriteetide valikut. Siiski tuleks SET-kavas pöörata suuremat tähelepanu mõnele põhivaldkonnale.

- Esiteks on paljude märkuste teemaks olnud vähene keskendumine energiatootmise, samuti koos- ja mitmiktootmise tõhususele, energia lõpptarbimise säästule ja tööstuse

energiatõhususele. Näib kummaline, et kõige suurema kulutasuvuse potentsiaaliga valdkonda ei ole lisatud Euroopa tööstusalgatuste nimekirja.

- Teiseks ei ole selge seos SET-kava ja ELi olulise kohustuse vahel võtta enda kanda 12 juhtivat süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise tutvustusprojekti. Süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine on potentsiaalselt murrangulise tähtsusega nii ülemaailmse kliimamuutuse kui ka ELi kohalike energiaallikate kasutamise seisukohast. Nimetatud tutvustusprojektidele kaasa aitamine on seega äärmiselt kiireloomuline küsimus. Nimetatud tutvustusprojektidele erilise tähelepanu pööramine Euroopa tööstusalgatustes näib loogiline, eriti üleminekul vähese süsinikdioksiidiheitega energiamajandusele fossiilkütuste kasutamisel.
- Kolmandaks tuleb SET-kavas pöörata suuremat tähelepanu üldisele omaksvõtule. Tehnoloogiate kasutuselevõtuks peavad need üldsusele vastuvõetavad olema. See küsimus mõjutab kõiki peamisi tarnetehnoloogiaid, eriti aga tuumaenergiat. Vajadusega pakkuda paremat teavet ja kaasata üldsus tuleb arvestada nii uues üldises Euroopa Ühenduse juhtrühmas ja Euroopa Energiaalaste Teadusuuringute Liidus kui ka üksikutes Euroopa tööstusalgatustes.

3.6.2008

KESKKONNA-, RAHVATERVISE- JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava kohta
(2008/2005(INI))

Arvamuse koostaja: Inés Ayala Sender

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et 21. sajandi keskpaigaks seisame me silmitsi kardinaalsete muutustega seoses suhtumisega energiasse, selle kättesaadavuse ja kasutamise; arvestades, et kui Euroopa Liit tahab nimetatud muutustega edukalt toime tulla ühiskonnale vastuvõetavate kuludega, on uute energiaallikate ja tehnoloogiate valdkonnas vaja järjepidevaid teadusuuringuid, investeeringuid ja tootearendusi, ning lisaks tuleb teha pingutusi, et muuta uus tehnoloogia ja selle pakutavad võimalused kodanikele mõistetavamaks;
 - B. arvestades, et energiatehnoloogia on Euroopa energiapoliitika ja kliimamuutuste vastu võitlemise poliitika üks alustalasid, mis annab panuse ühise energiaturu loomisse;
 - C. arvestades, et energiatõhususe parandamine on üks kõige kulutasuvamaid viise kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks;
 - D. arvestades, et tulevaste Euroopa energiatehnoloogia alaste teadusuuringute sünergia suurendamine võib üksnes soodustada jätkusuutlikku majanduskasvu, panustada Euroopa majanduse suhtelistesse eelistesse, tõsta tööhõivet ja aidata seeläbi saavutada Lissaboni strateegia eesmärgi ning võidelda kliimamuutuste vastu;
 - E. arvestades, et keskne tähtsus on avaliku ja erasektori investeeringutel energiatehnoloogia alasesse uurimis- ja arendustegevusse; arvestades, et samas on energeetikauuringute rahastamine avaliku ja erasektori poolt ELis viimase naftakriisi järel oluliselt vähenenud,
1. tervitab komisjoni teatist ja innustab komisjoni suurendama pingutusi energiatehnoloogia

alaste teadusuuringute paremaks koordineerimiseks Euroopas ning väljendab sellega seoses heameelt komisjoni esitatud Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava (SET-kava) ja sidusrühmadega konsulteerimise protsessi üle;

2. kahetseb, et SET-kavas keskendutakse pakkumisele orienteeritud meetmetele ega käsitleta energianõudluse vähendamise meetmeid, näiteks energiasäästu ja energiatõhusust;
3. tervitab Euroopa tööstusalgatuste käivitamist, kuid kahetseb, et komisjon ei ole neid selgelt järjestanud tähtsuse järgi; ootab huviga komisjoni teatist SET-kava rahastamise kohta ning palub komisjonil tagada, et nimetatud teatistes selgelt keskendutakse piisava rahastamise tagamisele ning et see moodustab lahutamatu osa Euroopa poliitikate rahastamise läbivaatamise aruteludest ning hõlmab ka osa saastetasudest saadavast tulust;
4. peab vajalikuks seada tööstusalgatused tähtsuse järjekorda, keskendudes algatustele, mis tõestatult võimaldavad heitkoguste vähendamist lähiperspektiivis, võttes arvesse eesmärki vähendada heitkoguseid vähemalt 20% võrra aastaks 2020 ning jätmata seejuures unarusse võimalikke meetmeid muude tehnoloogiate toetamiseks, mis võimaldavad vähendada heitkoguseid pikemas perspektiivis, et saavutada 2050. aastaks püstitatud eesmärkide täitmine;
5. nõuab, et tööstusalgatuste prioriteetsuse üle otsustamisel võetaks arvesse tehnoloogiate eluiga ja keskkonnamõju tootmisprotsesside igal astmel; nõuab, et kaalutaks võimalust nimetatud tehnoloogiate siirdamiseks arenguriikidesse, et vähendada tehnoloogilist lõhet;
6. nõuab arenenud riikidega teostatava tehnosiirde intensiivistamist ja nendega teaduskoostöö sisseseadmist uute energiatehnoloogiate väljatöötamiseks;
7. on seisukohal, et komisjoni teatistes puudub eraldi energiatõhususe käsitus; arvab, et see peaks olema teatistes tunduvalt tähtsamal kohal; nõuab komisjonilt tungivalt energiatõhususe lülitamist Euroopa tööstusalgatuste hulka;
8. palub komisjonil uurida muudele valdkondadele (näiteks elektri ja soojuse koostootmine, vesinik, ehitus- ja eluasemesektor, kütte- ja jahutussüsteemid, energiasalvestamise ja -jaotamise infrastruktuuride täiustamine ning võrkude sidumine) kavandatud suure heitkoguste vähendamise potentsiaaliga tööstusalgatuste laiendamise võimalusi;
9. toetab kõrgetasemelise juhtrühma moodustamist ning läbipaistva ja kergesti kättesaadava teabesüsteemi loomist energiatehnoloogia kohta eelkõige VKEde tarvis ning palub komisjonil hoida parlamenti kursis nimetatud rühma asutamise ja tegevuse, samuti teabestrategiaga;
10. palub komisjonil võtta tööstusalgatuste väljatöötamisel arvesse teatavate tehnoloogiate kasutamisest tulenevat ohtu keskkonnasaaste ja rahvatervise mõttes, eelkõige seoses võimaliku tahkete osakeste heite, süsinikdioksiidi lekete ja radioaktiivsete jäätmete ladustamisega; nõuab, et uute energiatehnoloogiate ühiskonnale vastuvõetavuse küsimuse juures arvestataks sotsiaalpartneritega;
11. on arvamusel, et puhaste tulevikutehnoloogiate väljatöötamise ja kasutuselevõtu kiirendamisel tuleks rohkem ja paremini kasutada nii rahalisi kui ka inimressursse; on

seisukohal, et liikmesriigid peaksid suurendama oma pingutusi vähemalt samasugusele tasemele nagu 1980. aastate energiakriiside ajal;

12. rõhutab vajadust suurendada ELi teadusalast võimekust; seetõttu nõuab inimressursside valdkonna paremat rahastamist ning koolitust energiatehnoloogia sektoris; nõuab ka ühenduse ja liikmesriikide rahastamisvahendite paremat kooskõlastamist koolituse ja teadusuuringute ning eelkõige seitsmenda raamprogrammi toetamisel;
13. palub komisjonil võtta arvesse uute liikmesriikide energiatehnoloogiate rakendamise potentsiaali ja võtta kasutusele ELi poliitikal põhinevad tugimehhanismid;
14. rõhutab vajadust tugevdada rahvusvahelist koostööd, et rakendada arenenud ja arenguriikide ning kasvava majandusega riikide suhtes ühtset ja diferentseeritud strateegiat.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	3.6.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 53 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Georgs Andrejevs, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Irena Belohorská, Johannes Blokland, John Bowis, Frieda Brepoels, Martin Callanan, Dorette Corbey, Magor Imre Csibi, Chris Davies, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Anne Ferreira, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Gyula Hegyi, Marie Anne Isler Béguin, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Peter Liese, Jules Maaten, Roberto Musacchio, Riitta Myller, Péter Olajos, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Dagmar Roth-Behrendt, Guido Sacconi, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Kathy Sinnott, María Sornosa Martínez, Antonios Trakatellis, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Anders Wijkman, Glenis Willmott
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Inés Ayala Sender, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Bairbre de Brún, Genowefa Grabowska, Henrik Lax, Johannes Lebech, Miroslav Mikolášik, Hartmut Nassauer, Alojz Peterle

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	5.6.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 43 -: 3 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Dragoș Florin David, Den Dover, Lena Ek, Norbert Glante, Fiona Hall, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Romano Maria La Russa, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Atanas Papanizov, Aldo Patriciello, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Nikolaos Vakalis, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Göran Färm, Juan Fraile Cantón, Robert Goebbels, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Gunnar Hökmark, Mieczysław Edmund Janowski, Eija-Riitta Korhola, Esko Seppänen, Peter Skinner, Hannes Swoboda, Silvia-Adriana Țicău, Lambert van Nistelrooij
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)	Giovanna Corda, Catherine Neris, Antolín Sánchez Presedo